

Korzh.

**KOJETŇNSKÝ
KULTURNÍ
KALENDÁŘ**

DUBEN 1970

1870

1970

V.I. LENIN ★

kam dnes ?

- středa 1. 19,30 hod. sál sokolovny
DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ operety K. Fořta
Z ČESKÝCH MLÝNŮ v podání členů operety
Státního divadla Ostrava - uváděno
v rámci "Jarního divadelního cyklu 1970"
- sobota 4. 17,00 hod. - Kulturní dům
SPOLEČENSKÁ ZÁBAVA, kterou pořádá
KOFOLA Kojetín, hraje "Blue bones"
- úterý 14. 19,30 hod. sál sokolovny
DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ hry W. Ingeho
PIKNIK - uváděno v rámci "Jarního
divadelního cyklu 1970"
- úterý 21. 19,00 hod. sál Kulturního domu
VZPOMÍNKOVÝ VEČER k 100. výročí narození
V.I. LENINA spojený s výstavou jeho děl,
kterou uspořádá Městská knihovna
- středa 22. 14,00 hod. Kulturní dům
BESEDA pro mládež nazvaná KOUZELNÉ
ZRCADLO CYRILA BOUDY.
- čtvrtek 23. 16,30 hod. sál Kulturního domu
BESEDA nazvaná ZAJÍMAVOSTI O ZVĚŘI,
přednáší spisovatel Ing. Fr. Fric

KINO HANÁ

1. a 2. VÁLKA SKONČILA
středa francouzský film
čtvrtek Mládeži do 15 let nepřístupno
3. - 5. HÁDEJ KDO PŘÍJDE NA VEČEŘI
pátek americký barevná komedie s Katherine
sobota Hepburnovou, Spencerem Tracym v hlavních
neděle rolích.
Mládeži přístupno
8. a 9. ALENA
středa česká veselohra z doby Karla IV. podle
čtvrtek povídky Frant. Kubky.
Mládeži přístupno
- 10.-12. SBOHEM, BERTO!
pátek Francouzský barevný film širokoúhlý,
sobota bláznivá komedie o nepovedené nevěře.
neděle Mládeži do 15 let nepřístupno
15. a 16. DOKUD NÁ SMRT NEROZDĚLÍ
středa anglický barevný film, rozmarné příběhy
čtvrtek Garnettovy rodiny.
Mládeži přístupno
- 17.-19. PAC A PUSU
pátek švédská filmová komedie, hra s city
sobota a erotikou.
neděle Mládeži do 15 let nepřístupno

22. a 23. NEPOLAPITELNÍ MSTITELÉ
středa sovětský barevný film v české řeči.
čtvrtek Napínavý příběh čtyř mladých bojovníků.
Mládeži přístupno
- 24.-26. OSKAR
pátek širokoúhlý barevný film s Louis de
sobota Funes v hlavní roli, francouzské
neděle komedie. Předpredej vstupenek od 15.4.
u pokladny kina.
Mládeži přístupno
29. a 30. PEČETĚ HŘÍCHU
středa rumunský barevný širokoúhlý film.
čtvrtek Tragický příběh mladé lásky.
Mládeži do 15 let nepřístupno
- D ě t s k á p ř e d s t a v e n í .
- neděle 5. REPUBLIKA ŠKID
sovětská filmová veselohra o státě
chuligánů
- neděle 12. BAJAJA
český film pro děti a mládež
- neděle 19. ČERVENÁ KULNA
trampoty s dědkem a starou grandkou
- neděle 26. ADAMKO
český barevný film

U p o z o r n ě n í !

Osvětová beseda připravuje výstavu různých pohlednic.
Zapůjčte, či věnujte pohlednice a přispějte tak
k zajímavosti výstavy.
Přijímá OB neb Frant. Riegl, pracovník muzea

VÝZNAMNÁ VÝROČÍ A JUBILEA OBČANŮ NAŠEHO MĚSTA V DUBNU 1970

V tomto měsíci se dožívá

pan František J e r g l	90 let
pan Rudolf L u č a n	85 let
pan Jan P i n k a	84 let
paní Františka C h a r u z o v á	84 let
paní Apolena D u p a l o v á	84 let
paní Frant. D r b a l o v á	84 let
pan Rudolf O t á h a l	83 let
pan Štěpán V a c u l í k	82 let
paní Marie Š t o l f o v á	81 let
pan Josef L e d i n a	81 let
pan Rudolf D u š e k	80 let
pan Rudolf K r a j č a	80 let
paní Olga N o v á k o v á	80 let
paní Anežka S t r a t i l o v á	80 let

B l a h o p ř e j e m e !

JAN AMOS K O M E N S K Ý

- rodičům - V ničí moci není, jaké děti se rodí, aby se však správným vedením staly dobrými, to je v naší moci.
- učitelům - Ve škole tedy ať se nedělá nic, leč čeho lze nejspolehlivěji užít k tomuto i budoucímu životu, více však k budoucímu. Dobré svědomí, hody ustavičné.
- obci Co je základem celé obce? Vychování mládeže. Neboť révy, které nejsou dobře vypěstěny, nikdy nevydají užitečného ovoce.

KULTURNÍ VÝROČÍ V DUBNU 1970

- 2.IV.1970 165. výročí narození Hanse Christiana Andersena, dánského spisovatele /zemřel 4.8.1875/
- 2.IV.1970 130. výročí narození francouzského spisovatele Emila Zoly /zemřel 29.9.1902/
- 5.IV.1970 135.výročí narození básníka Vítězslava Háška /zemřel 8.10.1874/
- 22.IV.1970 100.výročí narození V.I.Lenina /zemřel 21.1.1924/
- 23.IV.1970 550. výročí narození Jiřího z Poděbrad /zemřel 12.3.1471/

průvodce městem a jeho okolím

O ČEM JEDNALA RADA A PLÉNUM MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO
VÝBORU

V MĚSÍCI b ř e z n u 1 9 7 0

- byl projednán výsledek hospodaření Městského národního výboru v Kojetíně za rok 1969. Bylo dosaženo daleko vyšších příjmů než bylo plánováno, takže mohlo být 1 347 000,- Kčs převedeno do fondu rezerv a rozvoje, z kterého bude v tomto roce čerpáno na dokončení různých akcí, jako na příklad dobudování koupaliště, II. mateřské školy a pod.,
- bylo projednáno umístění Kojetína v soutěži o zvelebení měst okresu Přerov, ve které se naše město umístilo na I. místě a obdrželo odměnu ve výši 10 000,- Kčs. Také této částky bude použito na další zvelebovací akce, jako parkové úpravy a pod.,
- na plenárním zasedání bylo uděleno 22 odznaků akce Z občanům, kteří se zasloužili o dosažení pěkných výsledků v této akci a to L. Ondruchovi, L. Kvapilovi, B. Zonkovi, V. Svobodovi, A. Svozílkovi, V. Dočkalovi, T. Junákovi, J. Zonkovi, A. Konárkovi, B. Dostálíkovi, F. Juřenovi, Ing. V. Venclíkov, V. Gottfridovi, S. Šobánovi, Z. Pečkovi, L. Januškov, Dr. F. Hradilovi, J. Cafourkovi, F. Babiánkovi, A. Šlosárkovi, A. Dupalové a Z. Matějkovi. Dále uvedeným kolektivům byla udělena čestná uznání

akce "Z" za dosažené výsledky v investiční části - Okresní správě silnic, Mlýnům, VŽKG, cukrovaru, lihovaru, OPP textil-kůže, ROH při MěstNV, Kolektivu dlaždičů s vedoucím F. Krejčíříkem a oběma ZDŠ Kojetín.

město vypráví

/Názvy kojetínských ulic - významné osobnosti/

Procházíte-li městem, slyšíte a tušíte, že každá ulice a každý dům k vám promlouvá. Chtěly by vyprávět, co se za ta léta od jejich vzniku událo. Ne všichni tento hlas města slyší. Chceme vám pomoci porozumět a proto se spolu vydáme na toulku naším městem.

Nejdříve se zastavíme u tabulek s názvy ulic. V 18. století byl Kojetín rozdělen na vnitřní město a tři předměstí: Kroměřížské, Vyškovské a Olomoucké. V roce 1807 byly názvy částí města změněny na názvy ulic /Olomoucká ulice, Podvalí atd./. Názvy byly samozřejmě německé a tohoto německého označení se užívalo až do roku 1863.

Město roste, k označení nových ulic se užívá jmen významných osobností, především rodáků. A s nimi vás chceme seznámit.

/red/

Pro Kojetínský kulturní kalendář
píše Antonín M a l ý

Od 10. dubna 1945 probíhala Ostravská operace 4. ukrajinského frontu /velitel gen. arm. A.I. Jeremenko/ na území polském, již byl od severu obchvacen ostravský průmyslový prostor. Na těchto bojích se podílela také československá 1. tanková brigáda v SSSR a naše 1. letecká smíšená divize. Součástí ostravské operace byly boje 1. čs. armádního sboru v SSSR v prostoru od Lipt. Mikuláše až na střední Moravu. 22. dubna byla osvobozena Opava, 30. dubna Ostrava a Žilina a 5. května Kroměříž. Od 25. března do 5. května probíhala bratislavsko-brněnská operace 2. ukrajinského frontu /velitel maršál R.J. Malinovskij/. Bylo vyčištěno střední Slovensko a připraven útek na západní Slovensko a Moravu. Hlavní směr útoku byl veden na Bratislavu a Brno. 4. dubna byla osvobozena Bratislava a 26. dubna Brno. Vojska pronikla do prostoru západně od Brna a do střední Moravy, kde byly sváděny prudké boje. Cílem bylo přetnout Němcům ústupové cesty mezi Olomoucí a Prostějovem.

V této době se v Evropě vytvořila nová vojensko-politická situace. 13. dubna byla osvobozena Vídeň a 16. dubna byl zahájen na Odře úder sovětských vojsk na Berlín. 2. května vlála již rudá vlajka na budově říšského sněmu. Kapitulace nacistického Německa byla na obzoru. 9. květen ukončil válečné útrapy lidstva.

V dubnu byli jsme zneklidnění poplašnými zprávami o konci války. 18. dubna přišla z Přerova zpráva,

že se Rudá armáda přiblížila k Vyškovu a že odpoledne může být již v Kojetíně. Německá posádka ihned uprchla a ponechala v cukrovaře vagony plně naložené různým cenným materiálem. I místní Němci se stěhovali. Lidé se shromažďovali na náměstí, kde chtěli přivítat Rudou armádu. Zpráva však byla nepravdivá, provokační. Naštěstí k ničemu zlému u nás nedošlo.

Protože byli zákopníci odkomandováni k Napajedlům a k Uh. Hradišti, byla vyhlášena pracovní povinnost pro muže od 18 do 50 let. Mnoho práce však již neudělali. Obchodníci vydávali cukr ze zásob cukrovaru na to na osobu nejprve 3,5 kg, potom ještě 8 kg. Do Kojetína přijížděli lidé z daleka a jak se dalo a sháněli zde cukr. Vlaky na trati Kojetín-Ostrava byly jimi přeplněny. Vyučování přestalo pro neustálé letecké poplachy. Sovětská letadla přelétávala každou chvíli a tak siréna oznamovala jeden letecký nálet za druhým. S radostí v očích jsme sledovali sovětské letce.

Tovačovská trať byla celá zastavena vagony plnými zboží, materiálu a líhu. Vagony byly hlídány Němci. Lidé přicházeli a z vagonů si brali různé věci. Při tom přišli i o život. Němci zastřelili dva mladé lidi.

Nádraží bylo bombardováno a při něm zahynul vrátný cukrovaru p. Drozdovský. Fronta se neustále přibližovala. Bylo slyšet hřmění děl, výbuchy granátů, večer svítila obloha požáry. V Ivanovicích shořela sladovna.

29. dubna padl Vyškov za prudkých bojů o Kozí horku. Rudá armáda se nezadržitelně blížila. Mezi Němci nastal zmatek. Postavili sice děla v západní části Kojetína, ale pak s nimi zase rychle odjeli. Směrem k Tvorovicím jsme viděli první sovětské tanky.

Hodně-li duben větrem duje, stodola se naplňuje. Duben hojný vodou, říjen pivem.

Němci však obsadili město a připravovali se na boj. Nikdo z nás nečekal, že to budeme právě my, kteří prožijí v závěru války své nejtěžší chvíle.

Boj o Kojetín začal v úterý 1. května. První granáty dopadly na Kojetín. Střepinami byly zraněny dvě osoby v Palackého ulici. Rudá armáda útočila od Bejanovic, Pepůvek, Němčic a Tvorovic. Děla měla u Pepůvek, Keválevic, v Němčicích a Tvorovicích. Přes Kojetín prchali Němci k Prostějovu a Olomouci.

Rozhlas hlásil smrt Hitlera. Zprávu vysílal také městský rozhlas česky a německy Němcům. Těm už bylo všechno jedno, jen se chtěli co nejrychleji dostat z dosahu Rudé armády, z níž měli panickou hrůzu. Měli také proč.

Večer byl vyhozen Němci most dr. Šileného a most přes streuhu u Výhonu. Silniční jim zatím sloužil k ústupu. Obyvatelé byli v krytech. Těžce prožívali prudký boj o město. Nebylo možné být venku, ani na dveře ne. Jen večer vycházeli odvážní a sháněli mléko pro nejmenší. Všechny nás tenkrát spojovala jedna myšlenka; ve zdraví přežít a přivítat osvoboditele - sovětské vojáky. Museli jsme si však ještě nějaký den počkat.

/pokračování příště/

Beđa Duďík

historiograf moravský /narozen 29. ledna 1815 v Kojetíně - zemřel 18. ledna 1890 v Břhradě/. Studoval na gymnasiu v Kroměříži a na filosofii v Brně. V roce 1836 vstoupil do benedikt. řádu v Břhradě, kde se roz-

Duben chladný deštivý, úroda nás navštíví. Ozývá-li se v dubnu hřm, nebojí se mrazu strom

pro studium klasických jazyků /latiny a řečtiny/ a všeobecných dějin. Roku 1840 byl vysvěcen na kněze a převzal po svém profesoru Řeh. Volném stolici klasické filologie v Brně. Později také stolici všeobecných dějin.

V revolučním roce 1848 byl obviněn, že náleží k výstřední straně české a snažil se obvinění bránit. Národního života se nezúčastnil, věnoval všechny své síly vědě.

Roku 1851 byl moravským zemským výborem vyslán do Švédska, aby tam pátral po vzácných knihách, které Švédové na Moravě odcizili za obléhání v letech 1642-1648. Sestavil seznam škod, které Morava od Švédů utrpěla na svých vzácných pokladech literárních a uměleckých a více než 300 archů z rozličných děl opsal. Za tento skvělý výkon ho moravský zemský výbor poslal r. 1852 a 1853 do Itálie, aby tu prozkoumal vzácné archivy v Monte Casině a ve Vatikáně. Zprávu o svých nálezech v obou těchto místech podal ve spisu nazvaném Iter romanum /Cesta římská/, vyšel ve dvou svazcích ve Vídni v roce 1855.

Moravský zemský výbor vyzval Dudíka, aby napsal své dobrozdání o státoprávním postavení vévodství Slezského k Moravě a o vzniku enkláv moravských. /Enkláva=území v cizím prostředí/. Za tuto práci byl jmenován v roce 1855 stavovským historiografem. Roku 1859 byl Dudík habilitován jako docent na universitě vídeňské, ale nezůstal tam. Moravský zemský výbor ho odvolal a uložil mu, aby napsal dějiny Moravy. Přesídlil do Brna a podnikal studijní cesty do Německa, Francie, Belgie a Holandska. Za 29 let pilné práce /1859-1888/ napsal 12 svazků těchto dějin německy až k roku 1350; přepracoval je a doplnil v českém díle nazvaném Dějiny Moravy.

Prší-li na sv. Jiří, bude oves i kdyby ho na skálu zasel. Sníh dubnový, jako mrva pohnojí.

V roce 1869 provázel Dudík císaře Františka Josefa I. na cestě na Východ a k otevření Suezského průplavu a tuto cestu také popsal ve zvláštním díle. Největší zásluhu získal tím, že r. 1878 vymohl, aby byl ze Švédska do Brna vrácen vzácný český rukopis, uložený nyní v zemském archivu v Brně. Dějiny Moravy zcela nedokončil, neboť zemřel raněn mrtvicí.

Je pohřben ve společné hrobce benediktinů rajhradských, ve své době vynikajících vědeckých pracovníků, na hřbitově v Rajhradě, při zdi nedaleko vstupní brány.

Mokrý-li duben a pak květen chladný,
k sýpkám a senu přístup řádný.

KOPANÁ NA STADIONĚ

neděle 5.	Mistrovské utkání I. mužstva
v JZD Nivnice - začátek 15,30 hod.
neděle 19.	Mistrovské utkání I. mužstva
s MEZ Brumov - začátek 16,00 hod.

Kolik neděl před sv. Jiří se vrba zelená,
tolik neděl před sv. Annou se žne.

Kojetínský kulturní kalendář vydává Osvětová beseda

K o j e t í n

Řídí redakční rada: A. Malý, B. Novotná, Dr. F. Řezáč

Úprava textu: M. Fegutová

Obálka, titulky: M. Vicenec

Tisk: Okresní kulturní středisko v P ř e r o v ě

Povoleno Odborem kultury ONV v Přerově pod číslem

F - 6 - 015, 017, ze dne 24.9.1969.
